

Ուղերձներ.

Վ Ե Հ Ա Փ Ս Ռ Տ Է Ր

Լազարեան ձեմարանն արեւելեան լեզուաց որպէս մեր ժամանակի հնագոյն կրթական հիմնարկութիւն Հայոց մէջ, պարտք է համարում ողջունել Չերզ Սրբութիւնը և ի դէմս Չեր ամբողջ հայ ազգին տառերի գիւտի 1500—ամեակի և սպաղարութեան 400—ամեակի նշանաւոր օրին:

Մասնակցել լուսաւորութեան այդ մեծ ածին՝ նշանակում է ճանաչել ս. Սահակի և ս. Մեսրոպ Մաշտոցի երախտիքը ազգի և մարդկութեան առաջ: Պարտքի և գաղափարի այդ առաքեալները, տալով ազգին գիր ու դպրութիւն, հազարակից արին նրան աւելի վսեմ քաղաքակրթութեան քրիստոնէական եկեղեցու հովանու տակ: Մեսրոպեան գիւտը բացեց հայի դարերով կապուած լեզուն, արթնացրեց նրա ստեղծագործական ուժերը:

Այս վսեմ գործին պսակ հանդիսացաւ XVI դարում հայ սպաղարութեան արուեստը, որ միջոց տուեց ժողովրդի լայն խաւերին հազարդ լինելու գիտութեան, գրականութեան և գեղարուեստի բարիքներին:

Հանդէս եկաւ մի փայլուն կաճատ մասնագիրների, որոնք ճոխացրին մայրնի լեզուն և գրականութիւնը: Մեսրոպեան սքանչելի գիւտը հնարաւորութիւն տուեց հայ ազգին կատարել մի վեհ առաքելութիւն՝ քաղաքակրթութեան և քրիստոնէական լուսոյ հազարդիչ հանդիսանալ առաջաւոր Ասիայում:

Պահպանելով իր մեծ հիմնադիրների աւանդներն և աշխատելով հայ ազգի լուսաւորութեան նոյն անդաստանում, Լազարեան ձեմարանն իր այդ սպասաւորութեամբ հանդիսանում է իրրե շարունակող այն մշակների գործի, որոնք 1500 տարի առաջ վսեմցին Հայոց մէջ Սրբազան հօրը, իսկ XVI դարում նոյնը փայլեցրին հայ ժողովրդի բոլոր շրջաններում:

Այս գիտակցութեամբ Լազարեան ձեմարանը այն նշանաւոր ածին միացնում է իր ձայնը հոչակելու որպէս ս. Սահակի և ս. Մեսրոպի նոյնպէս և առաջին հայ սպաղարիչների վաստակները եկեղեցու և գրականութեան առաջ և մաղթում հայ ազգին լիակատար արտայայտութիւն իր հոյեար ոյժերի և բարգաւաճում իր սպաղաչ քաղաքակրթական աշխատանքի մէջ:

Վերատեսուչ Պաւէլ Գիլյուլիանով.

Տեսուչ Կ. Կոստանեակց

№ 2622

ի 5 հոկտեմբերի 1913 ամի.

ի Մոսկովի.